

ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ
ಅತ್ತೆ ಇತ್ತೆ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ
ಮಾಲಿನ್ಯ!

ಫಟನೆ 1

ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನಾರ್ಥಿನ ಗೋಳಿಯನ್ನೊಳ್ಳು ಪ್ರೋನ್ ಮಾಡಿ ‘ಗಂಟಲು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ’ ಎಂದ. ಬರುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಆಸ್ತಿ, ಏನಾಯಿತು? ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ‘ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾಸ್ವಾತ್ಮಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ತ್ವಾಲಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಗಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೊಡ್ಡಾಸ್ವಾತ್ಮಕೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ನಮೂರಿನ ವೈದ್ಯರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು.

ಆಸ್ವಾತ್ಮಕೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಪರಿಷ್ಕಾರಣೆಯಿಂದ ವೈದ್ಯರು ನನ್ನ ಗೋಳಿಯನಿಗೆ ‘ನೀವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ತುಂಬಾ ಹೊಲ್ಲಬ್ಬಿಟ್ಟು’ ಆಗಿದೆಯಿಂದು ರಕ್ತಪರಿಕ್ಷೇಯ ವರದಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಆ ನೀರಿನ ಒಳಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದರು. ಡಾಕ್ಟರ್ ತೆರಳಿದ ಮೇಲೆ, ‘ನಿಮಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನದಿ ನೀರೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೂ, ಏನಾಯಿತು?’ ಎಂದೆ. ‘ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ’ ಎಂದ ಸ್ನೇಹಿತೆ. ‘ಇದು ನನ್ನಾಭ್ಯಂಸಮಸ್ಯೆಯವೇ ಅಲ್ಲ, ಉರಿನಿಂ ಬಹುಪಾಲು ಜನ ನರಭಂತಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು. ಉರಿಗಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದೇ ಮೂಲವಾದ ನದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರದ ಘ್ರಾಕ್ಕರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರ ಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮಗ.

ಫಟನೆ 2

2023ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ಪಂಚಾಬ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರೂ ನಿರ್ವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಿರುವ ಗೊರವಾನಾರ್ಥಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಂಬಿಳಿಗೆ ಆಭಾಷಕಾರಿ ಫಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿತ್ತು. ಬೆಳಗಿನ ಪಳರ ಹೆಲ್ತಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಹೋದ ಗೊರವ್ ಗೊಯಲ್ಲಾ ಇದ್ದಿಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರಜ್ಯೋಕೆಳೆದುಕೊಂಡು, ಅಂಗಡಿಯ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂದು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಎದುರು ಮನೆಯವರು ಗೊರವಾನ ತಾಯಿ ಕಮಲಾ, ತಂಗಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅಣ್ಣಿ ಸೌರಾ ಮತ್ತು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಬಂದಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಕಮಲೇಶ್ ಎಲ್ಲರನ್ನು ವಚ್ಚಿರಿದರು. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಆತಂಕದಿಂದ ಓದಿ ಬಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಂದು ಬಿಂದು ಗೊರವ್‌ನನ್ನು ನೋಡತ್ತೆಲೇ ಚಿಕ್ಕಾಭಿರಾಗಿ ಸುಸಿದು ಬಿಂದು ಪ್ರಜ್ಯೋಕೆಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಈನು ಅನಾಹತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಲು ಓದಿ ಬಂದ ಎದುರು ಮನೆಯ ನವನೀತ್, ಕವಿತಾ, ನಿತ್ಯ ಕೂಡ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛರ ತತ್ವಬಿಂದುರು. ಒಟ್ಟು ಹಡನೆಯ ಜನ ಹಸಿದು ಬಿಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛೇತಿ ಅನಿಲದ ವಾಸನೆ ಹಿಂತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವೈದ್ಯ ಕವಿಲಾರ್, ಮೂರಿಗೆ ಬಚ್ಚೆ ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಂದು ವರ ಚಿಕ್ಕೆಗೆ ಮುಂದಾದರು. 8.30ರ ಹೆಲ್ತಿಗೆ ಶ್ಲೂಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಬಂತು. ಬಿಂದು ಹಡನೆಯ ಜನರನ್ನು ಎರಡು ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ವಾತ್ಮಕೆ ಸಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಆಸ್ವಾತ್ಮಕೆ ತಲುಪವಷ್ಟಾರಲ್ಲಿ 11 ಜನರ ಪ್ರಾಣಪಣಿ ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು ವಿವಿಧ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ತಂಡ ಬಂದಿಗಳಿಯಿತು. ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅನಿಲ ಯಾವುದಿರಬಹುದೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚೆಲು ಮುಂದಾದ ತತ್ವರು, ವಿವರ ಗಾಳಿ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಅಮೃತ ಜನಕದ ಕೊರತೆಯಿಂದ (ಆಸಫ್ಝಿಕ್ಯಾಯ) ಸಾವು ಸಂಘರ್ಷಿಸಿದೆ ಎಂದರು. ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟ್‌ವ್ಯಾವಾದ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಟರ್ ಸೊಕ್ಸ್‌ಪರೀಕ್ಸ್‌ಗಳ ನಂತರ ಹೈಡ್ರೋಜನ್‌ಸಲ್ಟ್‌ಡ್ರೋ (H2S) ಎಂಬ ದುರ್ವಾಸನೆಯ ಅನಿಲವೇ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ದೃಢವಾಯಿತು.

ಅಂಗಡಿಯ ಮುದಿನ ಗಟಕರಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿದ ವಚ್ಚುಂಡವ್ಯಾಂ ಅನಿಲವೇ ಅಷ್ಟೋಂದು ಜನರ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದಿತ್ತು. ಸಾವಿಯ ಪದಾರ್ಥವೊಂದು ಆಮೃತ ಜನಕದ ಅನುಪಕ್ಷಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿತಾಗ ಈ ಅನಿಲ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದರ ಗಳ್ಳಿ ವಾಸನೆ 100 ಅಡಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಮೂರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾತ್ಮಕೆ.

ಲ್ಯಾಬ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲೀನ್ಯದ ತೇಲುಕಣಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಿಂಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕಣಗಳಲ್ಲಿ 0.5 ರಷ್ಟು ಅನಿಲದ ತೇಲುಕಣವಿದ್ದರೆ